

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

លេខ/No: ០៣៤៥/៥/១១

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទ្រព្យបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification):

09 / 06 / 2010

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Ueh Arun

អង្គជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

គោលនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យ និងការសម្រេចចិត្តដោយសេរី និងសុវត្ថិភាពសម្រាប់ស្តីពីការបង្កើត

មានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម

ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសថស(អបជ៦០)

ចំពោះមុខ: ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន ប្រធាន

ចៅក្រម Rowan DOWNING

ចៅក្រម នំយ ថុល

ចៅក្រម Catherine MARCHI-UHEL

ចៅក្រម ហ្វត តុធី

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
09 / 06 / 2010

ម៉ោង (Time/Heure): 10:15

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Ueh Arun

សាធារណៈ

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីការរបស់សហចៅក្រម

ស៊ែបអន្តេសម្រេចលើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តក្តីស្តី

នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជំនុំជម្រះ

លោកស្រី ជា លាង

លោក អៀង សារី

លោក Andrew CAYLEY

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

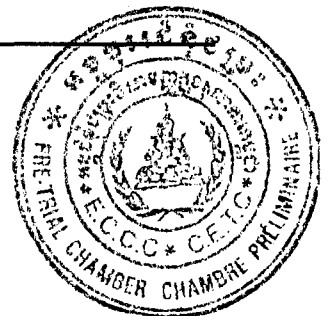
សហមេធាវីការពារជំនុំជម្រះ

លោក នី ច័ន្ទធី

លោក អាង ឧត្តម

លោក Mahdev MOHAN

លោក Michael G. KARNAVAS

- កញ្ញា Lima NGUYEN
- លោក គឹម ម៉េងឃី
- លោកស្រី ម៉ុច សុវណ្ណារី
- លោកស្រី Elizabeth-Joelle RABESANRATANA
- លោកស្រី Annie DELAHAIE
- លោក Philippe CANONNE
- លោកស្រី Martine JACQUIN
- លោកស្រី Fabienne TRUSSES-NAPROUS
- លោកស្រី Françoise GAUTRY
- លោកស្រី Isabelle DURAND
- លោកស្រី Christine MARTINEAU
- លោកស្រី Laure DESFORGES
- លោក Ferdinand DJAMMEN
- លោក ឡា ជុនធី
- លោកស្រី ស៊ីន សុវន
- លោក សំ សុគង់
- លោក ហុង គឹមសួន
- លោក គង់ ពិសី
- លោក គង់ ហេង
- លោកស្រី Silke STUDZINSKY
- លោក Olivier BAHOUGNE
- លោកស្រី Marie GUIRAUD
- លោក Partirck BAUDOUIN
- លោកស្រី ជេត វណ្ណសី
- លោក ពេជ អង្គ
- លោក Julien RIVET
- លោក Pascal AUBOIN

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគ្មានអ្នកតំណាង

សាលដីកាសាលាដំបូងរដ្ឋប្បវេណីរបស់សហមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបស់ កសចស សម្រេចលើសំណើ
របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក ”) បានទទួល “បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីការរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចលើសំណើរបស់ លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ” ដែលសហមេធាវីការ ពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ អៀង សារី បានដាក់ជូនកាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ (“បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍”)។

I. សេចក្តីផ្តើម

១. កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក អៀង សារី បានដាក់ “សំណើរបស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ” (“សំណើ”) ^២ និង “សំណើជាជម្រើសមួយទៀតរបស់លោក អៀង សារី ស្តីពីការកម្រិតព្រំដែននៃ ការអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើនៅ អវតក (“សំណើជាជម្រើស”)” ^៣។ សហមេធាវី ការពារក្តីបានស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត “បដិសេធចោលនូវការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួល ខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក” ឬ ក្នុងករណីដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ ឃើញថា ទ្រឹស្តីនេះអាចយកមកអនុវត្តបាននោះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតគួរតែ៖ “ក) បដិសេធ ការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣ ថ្មី នៃច្បាប់បង្កើត អ.វ.ត.ក ខ) អនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចំពោះតែស្ថានភាព ទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជម្លោះប្រដាប់អាវុធអន្តរជាតិតែប៉ុណ្ណោះ គ) អនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការ ទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ តែក្នុងករណីដែលមានទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក រវាងសកម្មភាពរបស់ ថ្នាក់លើជាមួយនឹងបទល្មើសរបស់កូនចៅរបស់ខ្លួន និងក្នុងករណីដែលបទល្មើសទាំងនោះពាក់ព័ន្ធ

^១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីការរបស់ កសចស សម្រេចលើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹង ការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/5/1។

^២ សំណើរបស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើនៅ អវតក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/2។

^៣ សំណើជាជម្រើសរបស់លោក អៀង សារី ស្តីពីព្រំដែននៃការអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើនៅ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/3។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីការរបស់ កសចស សម្រេចលើសំណើ របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ

ជាមួយ និងសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលផ្ទុកលើមានកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ជាមុនរួចស្រេច ដើម្បី ទប់ស្កាត់ ឬដាក់ទណ្ឌកម្ម និង ឃ) បដិសេធការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចំពោះបទល្មើសដែលមានចេតនាជាក់លាក់មួយចំនួន ដូចជា អំពើប្រល័យពូជសាសន៍”។

២. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចលើសំណើរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ (“ដីកាសម្រេច”) ^៤។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចមិនពិចារណាទៅលើសំណើនេះទេ ដោយសារសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបានពិចារណាឃើញថា សំណើនេះគឺពិតជា “សំណើសុំឱ្យបកស្រាយច្បាប់” ^៥។ សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត “មិនបានពិចារណាទៅលើសំណើជាជម្រើស” នេះទេ ដោយសារសហចៅ ក្រមស៊ើបអង្កេតបានយល់ឃើញថា នេះគឺជា “ការដាក់សំណើដែលលើបញ្ហាតែមួយ” “ដោយមិន គោរពទាល់តែសោះ” ទៅនឹងសេចក្តីបង្គាប់របស់ខ្លួន ទៅនឹងសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីសុំ ឱ្យបន្ថែមចំនួនទំព័រ ដែលបានកំណត់សម្រាប់សំណើសុំនេះ ^៦។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើក ឡើងនៅក្នុងដីកាសម្រេចនេះថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងដោះស្រាយបញ្ហាអង្គច្បាប់ដែលទាក់ ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ នៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ប្រសិនបើចាំបាច់ ^៧។

៣. នៅថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទបានដាក់ការជូនដំណឹងអំពី ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចនេះ ហើយនៅថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវី ការពារក្តីបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។ នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ក) ប្រកាសថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន ដោយអនុលោមតាម វិធាន ៧៣(៣)(ក) និងវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ខ) ច្រានចោលការបដិសេធរបស់ ក.ស.ច.ស មិនទទួលយកសំណើទាំងពីរ និង គ) ប្រកាសថា ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើមិនអាចយកមក អនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក បានទេ។

^៤ ចេញដីកាសម្រេចលើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចុះថ្ងៃ ទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/4។
^៥ កថាខណ្ឌ ១០ ដល់ ១៣ នៃដីកាសម្រេច។
^៦ កថាខណ្ឌ ៦ ដល់ ៩ នៃដីកាសម្រេច។
^៧ កថាខណ្ឌ ១២ នៃដីកាសម្រេច។

៤. នៅថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍នេះ (“ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា”)^៨។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រកាសថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនទទួលយកទេ ឬ ប្រសិនបើអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញ ថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបានវិញនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះគួរតែបដិសេធបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍នេះចោល ដោយតម្កល់ទុកដីកាសម្រេចនេះនៅដដែល និងប្រកាសថា ការទទួលខុសត្រូវ របស់ថ្នាក់លើអាចយកមកអនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក បាន^៩។

៥. នៅថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទបើកសវនាការជាសម្ងាត់ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ នៅវេលាម៉ោង ៩.០០ ព្រឹក ដើម្បីសម្រេចអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នេះ។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជូនដំណឹងមកអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ថា ខ្លួនមិនមានបំណងចូលរួមក្នុងសវនាការសួរដេញដោលផ្ទាល់មាត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះទេ^{១០}។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ដដែលនេះ សហមេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទបានដាក់ការឆ្លើយតប ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ^{១១} ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា “ដែលបានព្រាងរៀបចំឡើង ដើម្បីគាំទ្រដល់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួន ជំនួសឱ្យការដេញដោលដោយផ្ទាល់មាត់ (“ការឆ្លើយតប”)។ សហមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ថា ប្រសិនបើអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញ ថា ការឆ្លើយតបផ្ទាល់មាត់មិនចាំបាច់ទេនោះ ហើយការឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរគឺជា ការគ្រប់គ្រាន់នោះ ពួកគាត់មិនជំទាស់នឹងការលុបចោលសវនាការនេះទេ”^{១២}។ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា

^៨ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ស្តីពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D345/5/2។

^៩ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៦២ ដល់ ៦៣។

^{១០} ការដកមកវិញនូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការចូលរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/5/8។

^{១១} ការឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់លោក អៀង សារី គាំទ្រដល់សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ សម្រាប់សវនាការនៅ ចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹង ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/5/9។

^{១២} អ៊ីមែល ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ដែលទីប្រឹក្សាច្បាប់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បានផ្ញើមក ក្រឡាបញ្ជីរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបស់ កសថស សម្រេចលើបណ្តឹង របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ

ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលុបចោលសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ^{១៣} ។

- ៦. នៅក្នុងការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងសំណូមពរដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។

II. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

- ៧. ដីកាសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើង និងជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០។ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ បានដាក់ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានដាក់ជូននៅថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ពោល គឺស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងវិធាន ៧៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)។

- ៨. ដោយទទួលស្គាល់ថា ដីកាសម្រេចនេះ“មិនបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ចំពោះការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ” សហមេធាវីការពារក្តីលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ថា វិធាន ៧៤(៣)(ក) ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកា ដោយបញ្ជាក់ពីយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក។ បន្ថែមលើនេះទៀត ដោយយោងទៅកថាខណ្ឌ ១២ នៃដីកាសម្រេច សហមេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញថា ការបដិសេធរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនព្រមដោះស្រាយសំណើសុំនានា នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះបណ្តាលឱ្យមានការបដិសេធតាមការសន្មតលើសំណើដែលបានស្នើសុំ ហើយដោយយោងទៅលើយុត្តិសាស្ត្រមុនរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ^{១៤} សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ដោយសារតែមូលហេតុនៃការបដិសេធតាមការសន្មតនេះ។ សហមេធាវីការពារក្តីក៏បានលើកឡើងផងដែរថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបាននៅក្រោមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលបញ្ជាក់អះអាងថា ការខកខានរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មិនបានដោះស្រាយការជំទាស់តវ៉ាអំពី

^{១៣} ដីកាសម្រេចលុបចោលសវនាការ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D345/5/10 ។

^{១៤} កថាខណ្ឌ ១ នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

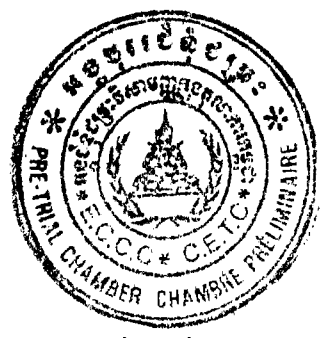

យុត្តាធិការ គឺរំលោភទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីត្រៀមរៀបចំការពារខ្លួន^{១៥} ។

៩. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ “មិនមានចែងក្នុងវិធាន ៧៤(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះទេ ហើយបើដូច្នោះ [បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍]មិនលើកនូវបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អំពីការទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌”^{១៦} នោះទេ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់តវ៉ាថា “កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ គឺពិតជាសំណើបកស្រាយច្បាប់” ហើយ “ក្រមខ័ណ្ឌនីតិវិធីរបស់ អ.វ.ត.ក មិនតម្រូវឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាបកស្រាយច្បាប់ទេ ហើយស្របជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រមខ័ណ្ឌនីតិវិធីក៏មិនបានចែងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបកស្រាយច្បាប់ ដែលអាចចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនោះដែរ”^{១៧} ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនស្ថិតក្នុងមូលហេតុនៃការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដូចដែលមានចែងក្នុងវិធាន ៧៤(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះទេ ពីព្រោះត្រឹមតែសេចក្តីសម្រេចមួយទៅលើភាពអាចរកបាននៃទម្រង់ទទួលខុសត្រូវ វាមិនស្មើនឹង “ការបញ្ជាក់អះអាងទៅលើយុត្តាធិការរបស់តុលាការបាននោះទេ”^{១៨} ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានជំទាស់តវ៉ាផងដែរថា វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនតម្រូវឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចធ្វើការបកស្រាយឱ្យបានទូលំទូលាយអំពីសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដែលស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា ៧៤(៣)(ក) នោះទេ ដោយសារសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទត្រូវបានរក្សាទុកលទ្ធភាពដើម្បីធ្វើសារណាបែបនេះ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល^{១៩} ។

១០. ក្នុងការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទទទួលបានស្នើសុំថា ការបដិសេធរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនសម្រេចទៅលើសំណើសុំនានារបស់ខ្លួន គឺបណ្តាលឱ្យមានការ

^{១៥} កថាខណ្ឌ ២ និង ៣ នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។
^{១៦} កថាខណ្ឌ ៥ នៃចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
^{១៧} កថាខណ្ឌ ៦ នៃចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
^{១៨} កថាខណ្ឌ ៧ នៃចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
^{១៩} កថាខណ្ឌ ៨ នៃចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។

បដិសេធសំណើសុំតាមការសន្មត ហើយ “ហេតុដូច្នោះ វាបញ្ជាក់ពីយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក”។ សហមេធាវីការពារក្តីពន្យល់ថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនបានស្នើសុំឱ្យមានការបកស្រាយច្បាប់នោះទេ ហើយលើកឡើងម្តងហើយម្តងទៀតថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ “អាចទទួលយកបាន អនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដោយសារបញ្ហាអង្គច្បាប់ដែលបានលើកឡើងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីត្រៀមរៀបចំការពារខ្លួន”^{២០}។

១១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា តាមវិធាន ៧៤(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា៖

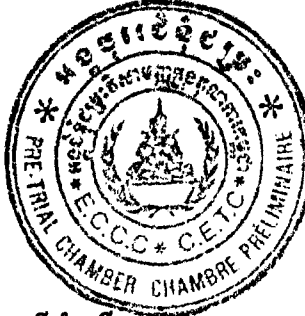
“ជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ចោទ អាចធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកា ឬសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដូចខាងក្រោម៖

ក) ការបញ្ជាក់ពីយុត្តាធិការរបស់ អវតក”។

ដូចដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ផងដែរ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែល “មិនធ្វើការសម្រេចសេចក្តី” គឺមិនមែនចំពោះការបញ្ជាក់ពីយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក នោះទេ។ សហមេធាវីការពារក្តីបញ្ជាក់ថា ការបដិសេធរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនព្រមដោះស្រាយសំណើសុំនានា នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ បណ្តាលឱ្យមានការបដិសេធតាមការសន្មតលើសំណើដែលបានស្នើសុំ និងស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ដោយសារតែមូលហេតុនៃការបដិសេធតាមការសន្មត។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងថា “សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហាអង្គច្បាប់ទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ នៅពេលរៀបចំសេចក្តីព្រាងដីកាដោះស្រាយ ប្រសិនបើចាំបាច់”^{២១}។ ក្នុងន័យនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា វិធានផ្ទៃក្នុងមិនចងកាតព្វកិច្ចសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យសម្រេចបញ្ហានេះ នៅមុនពេលចេញដីកាដោះស្រាយនោះទេ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃដំណើរការនីតិវិធី ការចេញដីកាដោះស្រាយជិតនឹងមកដល់ហើយ ហើយប្រសិនបើ ដីកាដោះស្រាយបញ្ជាក់ពីយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក

^{២០} កថាខណ្ឌ ៤/ក ដល់ ច នៃការឆ្លើយតប។

^{២១} កថាខណ្ឌ ១២ នៃដីកាសម្រេច។

ទៅលើការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើនោះ ជនត្រូវចោទអាចពិចារណាអំពីអានុភាពវិធាន ៦៧(៥) និង វិធាន ៧៤(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅពេលអានវិធានទាំងពីរនេះរួមគ្នា។

មកដល់ដំណាក់កាលនេះ វាមិនប្រាកដប្រជាឡើយថា តើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចមានការ ពិចារណាត្រឹមត្រូវណាចំពោះយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទាក់ទងទៅនឹងការបញ្ជារបស់ថ្នាក់លើ ប្រសិន បើមាន។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនជាប់កាតព្វកិច្ចក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចបកស្រាយច្បាប់ ដូច ដែលបានលើកឡើងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសំណើសុំនេះទេ ហើយអង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនផ្តល់គំនិត យោបល់បែបប្រឹក្សាណាមួយនោះទេ និងមិនអាចដាក់កំហិតសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងការអនុវត្ត ធានាសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ទាក់ទងទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវបញ្ជាក់ជូននៅក្នុងដីកាដោះស្រាយនោះ។

អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទមិនត្រូវបានប៉ះពាល់ ដោយការប្រកាសមិនទទួល យកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃដំណើរការនីតិវិធីទេ ហើយវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងក៏មិន បានចាប់បង្ខំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះដែរ។

១២. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនអាចទទួលយកបានទេ។

ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទថា ៖

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះគឺមិនអាចទទួលយកបាន។

ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សាលដីកានេះចិបផ្លូវតវ៉ា។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Rowan DOWNING **រ៉ូយ ដុន** *Catherine MARCHI-UHEL* **កាត្រីន ម៉ាតឺស** **ប្រធាន គីមសាន**